Primul om care a preferat să înjure decât să dea cu piatra poate fi considerat inventatorul *(Sigmund Freud)*

Dreptul

ISSN 1857-3185

VINERI
15 mai
2009
Anul VIII
nr. 17 (276)
8 pagini - 2.50 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

„NATO în secolul XXI” – prima promoţie de absolvenţi **pag. 2**

Caravana parlamentară s-a deplasat cu 2 zile la oră **pag. 3**

„Obiectivul CpDOM este asigurarea eficienţei intervenţiilor sale” **pag. 4-5**

UE va acorda cetăţenilor moldoveni vize multiple

Uniunea Europeană va acorda cetăţenilor moldoveni vize multiple doar în cazul în care autorităţile moldovene vor întreprinde măsurile necesare pentru combaterea migraţiei ilegale de muncă peste hotare. Despre aceasta s-a discutat în cadrul unei conferinţe de presă privind rezultatele reuniunii de la Chişinău a Platformei de Cooperare a Parteneriatului de Mobilitate UE-RM.

Reprezentantul Comisiei Europene în Moldova, Wolfgang Behrendt, a spus că Republica trebuie să elaboreze o serie de reguli privind consolidarea gestionării migraţiei forţei de muncă şi combaterea traficului de fiinţe umane.

„Cetăţenii moldoveni care se întorc de la muncă din străinătate trebuie să beneficieze de asistenţă din partea statului. Aceştia trebuie să fie ajutaţi să se integreze şi să poată investi banii lor în business. Ei trebuie să fie informaţi despre cum să-şi creeze afaceri mici şi mijlocii pentru a nu mai pleca peste hotare, ci să muncească profitabil în ţara lor”, a spus Behrendt.

Potrivit reprezentantului Comisiei Europene în Moldova, în curând, ţara noastră va beneficia de un proiect al Parteneriatului de Mobilitate dintre UE şi RM, în valoare de 3 mil. de euro, utilizat în scopul gestionării forţei de muncă şi a valorificării eficiente a remitenţelor.

Iulian Groza, şeful Departamentului Integrare Europeană din cadrul Ministerului Afacerilor Externe şi Integrării Europene, a spus că în prezent, Moldova se confruntă cu o serie de probleme în procesul de obţinere a vizelor pentru UE.

„Statele membre ale UE vor ca cetăţenii noştri să circule legal în UE, iar pentru aceasta avem nevoie de vize. Pentru a putea combate migraţia ilegală, UE trebuie să simplifice procedura şi durata de acordare a vizelor pentru moldoveni. Cetăţenii primesc refuz neargumentat în procesul de obţinere a vizelor. Din acest considerent, intenţionăm să colaborăm cu UE în vederea liberalizării regimului de vize şi acordării ei în regim mai rapid”, a precizat Groza.

Acesta a spus că Moldova va continua să discute cu reprezentanţii UE în vederea consolidării Parteneriatului de Mobilitate pentru ca cetăţenii moldoveni să fie protejaţi şi să li se respecte drepturile în ţările în care muncesc.

Parteneriatul de Mobilitate al Uniunii Europene a fost creat în anul 2008 şi întruneşte peste 15 ţări membre, printre care şi Moldova.

CALENDAR CREŞTIN

S	16	Sf. Mc. Timotei şi Mavra; **Cuv. Teodosie**; Sf. Irh. Petru.
D	17	**Duminica V (a Samaritencii).** Sf. Mc. Pelaghia; Sf. Mc. Erasm.
L	18	Sf. Mc. Irina; Cuv. Iacob.
M	19	Sf. şi Drept Iov; Cuv. Miheea.
Mr.	20	Sf. Mc. Acachie; Cuv. Nil.
J	21	**Sf. Ap. şi Ev. Ioan Teologul**; Cuv. Arsenie cel Mare, Pimen.
V	22	**Aducerea Moaştelor Sf. Irh. Nicolae.** Sf. Pr. Isaia; Sf. Mc. Hristofor; Cuv. Iosif.

Şedinţa de lucru a parteneriatului mobil RM-UE

Delegaţia Comisiei Europene, precum şi reprezentanţi ai statelor membre ale UE, au participat la cea de-a treia şedinţă a Platformei de Cooperare a Parteneriatului de Mobilitate RM-UE. Moldova este reprezentată la reuniune de către ministerele şi departamentele antrenate în implementarea proiectelor de parteneriat în republică.

Participanţii au discutat la reuniunea de la Guvern mersul realizării proiectelor şi perspectivele programului de parteneriat mobil.

La 5 iunie 2008, la Luxemburg a fost semnată Declaraţia comună de parteneriat mobil între Uniunea Europeană şi Republica Moldova. Scopul parteneriatului este creşterea calităţii gestionării fluxurilor de migraţie, ajutorul pentru migraţia legală şi combaterea celei ilegale. Acesta este unul din primele parteneriate mobile, care a confirmat înclinaţia UE spre „politica migraţionistă atotcuprinzătoare şi balansată”.

NATO va acorda asistenţă Moldovei

Alianţa Nord-Atlantică va acorda asistenţă şi suport Republicii Moldova în vederea perfecţionării resurselor Institutului Militar al Forţelor Armate şi sistemului de învăţământ militar.

Corneliu Fuior, şeful Direcţiei politică de apărare şi planificare a apărării, a precizat că Planul de acţiuni propus de NATO vizează acordarea asistenţei pentru dezvoltarea programelor de învăţământ pentru sergenţi şi ofiţerii inferiori, lărgirea gamei de cursuri de perfecţionare pentru categoria ofiţerilor superiori şi dezvoltarea Centrului de cercetări ştiinţifice în domeniul apărării şi securităţii.

C. Fuior a menţionat că, în scrisoarea adresată ministrului apărării Vitalie Vrabie, asistentul adjunct al Secretarului General NATO pentru politica de securitate şi cooperare, Robert Simmons, a exprimat angajamentul Alianţei de a utiliza forurile interne pentru susţinerea Moldovei. El a precizat că Cartierul General NATO va încuraja membrii Alianţei să acorde suport autorităţilor în implementarea Planului de acţiuni menţionat. NATO s-a arătat dispusă să acorde Moldovei şi asistenţă tehnico-materială.

Experţi NATO din SUA, Lituania, România şi Elveţia au dat aprecieri înalte eforturilor depuse de Republica Moldova în promovarea reformelor militare şi implementarea unor standarde mai avansate în domeniul învăţământului militar.

Simplificarea procedurii de obţinere a vizelor

Perspectivele simplificării procedurii de obţinere a vizelor în UE de către cetăţenii moldoveni vor fi discutate în cadrul celei de-a treia Reuniuni a Comitetului Mixt R.Moldova-UE pentru monitorizarea Acordului privind facilitarea regimului de vize.

Potrivit Ministerului Afacerilor Externe şi Integrării Europene, în cadrul Reuniunii care se desfăşoară la Chişinău va fi evaluat procesul de implementare a acestui regim.

Anterior, secretarul General al Consiliului UE, Javier Solana, înaltul Reprezentant al UE pentru Politică Externă şi Securitate Comună, a menţionat în urma unei întrevederi cu preşedintele în exerciţiu, Vladimir Voronin, că UE va examina cât mai curând posibilitatea ca cetăţenii moldoveni să poată circula liber în ţările europene.

Începe ziua cu DREPTUL!

„NATO în secolul XXI" – prima promoție de absolvenți

Fiind un stat cu o democrație tânără, Republica Moldova tinde din ce în ce mai mult să se integreze în comunitatea internațională. Astfel, țara noastră își definitivează și mai mult aspirațiile de stat modern, neutru, contribuind la combaterea pericolelor și riscurilor sec. XXI, ce subminează stabilitatea și securitatea internațională, care poate afecta în mod direct și securitatea națională.

Unul dintre pașii importanți, făcuți de statul nostru în acest sens, îl constituie și intensificarea colaborării dintre țara noastră și Alianța Nord-Atlantică, în mod special, prin deschiderea Centrului de Informare și Documentare NATO, în cadrul căruia, la 12 mai curent, a avut loc ceremonia de înmânare a diplomelor primei promoții de absolvenți ai ciclului de seminare cu genericul „NATO în secolul XXI". La eveniment au participat Petr Lunak, coordonator de programe în cadrul departamentului de diplomație publică al NATO, Viorel Cibotaru, directorul Centrului de Informare și Documentare NATO, Lt. Colonel Darius Aukscionis, atașat militar la Ambasada Lituaniei în Chișinău, Petru Gaugaș, vice-rector al Universității de Stat din Moldova, Grigore Vasilescu, profesor la Universitatea de Stat din Moldova, precum și reprezentanți ai mass-media.

De menționat că ciclul de seminare „NATO în secolul XXI" s-a desfășurat în perioada octombrie 2008 - martie 2009. În cadrul acestui curs, audienții programului au făcut cunoștință cu istoricul, structura, funcțiile, principiile și capacitățile NATO, operațiunile terestre în desfășurare, Programul Parteneriat pentru Pace, precum și relația cu alte organizații internaționale. În același context, seria de seminare „NATO în sec. XXI" a avut și o dimensiune practică, implicând audienții programului în jocuri de simulare, dezbateri pe teme actuale, care vizează activitatea Alianței Nord-Atlantice.

„La sfârșitul anului trecut, am anunțat un concurs pentru participarea la ciclul de seminare, menționat anterior și, din 40 de persoane care au aplicat pentru acest concurs, am selectat 30 de audienți care își fac studiile la diverse instituții de învățământ superior din republică, printre care avem și 2 liceeni. În cadrul a câtorva seminare, am organizat și simularea unor situații, astfel încât studenții noștri să înțeleagă cum funcționează această alianță, cum se iau deciziile. Fiecare student a jucat rolul unui reprezentant al unei țări membre NATO, precum și a partenerilor ei. Un rol deosebit l-au jucat programele de cooperare a Republicii Moldova cu NATO, mai ales Parteneriatul pentru Pace și Planul individual „Republica Moldova-NATO".

Am avut o deosebită plăcere să lucrez cu acești studenți. O mare parte din ei cunosc bine câte 2-3 limbi de circulație internațională. De asemenea, plănuim ca în baza acestui curs, să organizăm școli de vară pentru absolvenți, în alte state. Iar în toamnă, preconizăm un nou concurs și, în același timp, vrem să cizelăm și să definitivăm curricula acestui curs", a precizat Viorel Cibotaru.

Petr Lunak, care a felicitat tinerii absolvenți și le-a înmânat certificatele de absolvire, a remarcat faptul că aceștia au fost informați despre unele modalități de asigurare a securității internaționale, ceea ce îi va ajuta să înțeleagă cum sunt aplicate în practică lucrurile privind securitatea, iar pe viitor, aceasta le va facilita situația în vederea găsirii unui loc de muncă".

Printre experții care au ținut prelegeri în cadrul seminarelor se include Vlad Socor, Viorel Cibotaru, Victoria Boian, Ion Rotari, Vlad Ababii. De asemenea, audienții au avut și posibilitatea să participe la întâlnirea cu Secretarul General al NATO, Jaap de Hoop Scheffer.

La rândul lor, tinerii absolvenți au mulțumit experților pentru beneficiile oferite de aceste cursuri și au subliniat că experiența pe care au acumulat-o este una foarte interesantă și utilă.

„Am aflat foarte multe lucruri noi, interesante și utile și voi mai participa și pe viitor la astfel de cursuri. Am fost informați în detalii cum funcționează NATO, care sunt principiile de bază, ideile, scopurile, cum contribuie la normalizare și stabilizare acolo unde este necesar", a remarcat Adrian Gavriliță, audient, student la Academia de Studii Economice din Moldova.

Irina BUREA
irinaburea@usm.md

REGISTRUL DE STAT AL ORGANIZAȚIILOR NECOMERCIALE

În Moldova va fi creat Registrul de stat al organizațiilor necomerciale, care include datele cu privire la organizațiile necomerciale și asociațiile obștești din republică. Decizia în cauză a Guvernului a intrat în vigoare săptămâna aceasta.

În registru vor mai fi incluse fundații, instituții, culturile religioase și părțile lor componente, partidele politice, uniunile profesionale, patronatele, publicațiile periodice și agențiile de presă.

Potrivit deciziei, după adoptarea hotărârii privind înregistrarea, organul de administrație publică locală va trimite la Ministerul Justiției o cerere de însușire a numărului de identificare de stat (IDNO). Proprietarul registrului de stat este Ministerul Justiției, iar deținătorul este Centrul de informații juridice din cadrul Ministerului.

Informația din registru este publică și accesibilă prin internet, cu excepția datelor confidențiale. Afară de datele de bază ale textelor statutelor organizațiilor necomerciale, în formatul electronic al registrului se mai introduc și rapoartele activității lor.

Controlul extern al administrării Registrului este efectuat nu mai rar decât o dată pe an. Persoanele vinovate de încălcarea ordinii de completare și administrare a Registrului „vor fi trase la răspundere civilă, disciplinară, administrativă sau penală, potrivit legislației".

Dreptul la libertate şi securitate al persoanei în regiunile de conflict

Respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului reprezintă o prioritate fără de care dezvoltarea și evoluția societății ar fi imposibilă. Indiferent de statutul social al persoanei, de nivelul de dezvoltare etc., respectarea drepturilor acesteia reprezintă la momentul actual o condiție indispensabilă a existenței și numai astfel poate fi asigurată democrația într-un stat de drept.

În acest context, Asociația „Promo-Lex" a desfășurat recent, la Chișinău, o conferință internațională cu genericul „Dreptul la libertate și securitate al persoanei în regiunile de conflict". La eveniment au participat reprezentanți ai Guvernului, ai misiunilor diplomatice în Republica Moldova, ai societății civile, experți autohtoni și străini.

„Împreună cu experții străini vom depista exemplele pozitive ale unor state, pentru a le implementa în legislația națională, dar și pe cele negative, pe care trebuie să le evităm", a precizat Alexandru Postică, avocat, director executiv al Asociației „Promo-Lex".

În cazul Moldovei, experții au făcut referire la situația din stânga Nistrului. Ei au specificat că lipsa trăsăturilor violente evidente este o caracteristică particulară a conflictului transnistrean: „Este mai dificil de a provoca izbucniri violente, întrucât atât Moldova, cât și Transnistria, nu aplică modalități militare de agresiune. Astfel, putem evita încălcări majore ale drepturilor omului. Conflictul înghețat s-a transformat într-un cadru politic, generat de Federația Rusă și este foarte important să înțelegem mecanismele și scopurile care stau în spate. Prin urmare, Moldova este mai slabă decât oponentul său în acest conflict. Pe parcursul perioadei conflictului, Moldova s-a supus mai mult decât a balansat. Chișinăul trebuie să aibă o voce, astfel încât să nu permită ca soarta statului să fie hotărâtă de marile puteri", a subliniat Dumitru Mânzarari, expert în politica internațională de securitate, în cadrul IDIS „Viitorul".

Făcând referire la eforturile depuse de către autoritățile Republicii Moldova în vederea reglementării conflictului și protejarea drepturilor omului în regiunea transnistreană, Ion Stăvilă, viceministrul reintegrării Republicii Moldova, a menționat că autoritățile noastre nu au șansa de a exercita o influență reală în materie de respectare a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului în zona de pe malul stâng al Nistrului. Acest lucru, însă, nicidecum nu înseamnă că autoritățile moldovenești își declină orice angajament sau obligațiune prevăzută de legislația națională, privitor la asigurarea drepturilor omului în această regiune.

„În scopul respectării drepturilor cetățenilor, organele noastre de stat și-au concentrat eforturile în două direcții. Pe de o parte, se urmărește îndeaproape evoluția situației în regiunea transnistreană, (la capitolul respectării drepturilor omului) din relatările mass-media și din contactele pe care le avem cu ONG-urile naționale și internaționale, care au acces în regiune și sunt antrenate în problema dată. De asemenea, percepem informații pertinente chiar de la cetățenii care locuiesc în zona respectivă. Astfel, ne documentăm minuțios asupra situației și, în măsura posibilităților, încercăm să sprijinim în instanțele de judecată naționale și internaționale persoanele care sesizează încălcări ale drepturilor lor.

Pe de altă parte, este vorba de sensibilizarea permanentă în cadrul forurilor internaționale privind respectarea drepturilor omului în regiunea transnistreană.

În rapoartele periodice ale Guvernului Moldovei, prezentate în cadrul forurilor internaționale, problematica respectării drepturilor omului în regiunea transnistreană este reflectată într-un capitol aparte", a specificat I. Stăvilă.

Totodată, experții prezenți la întrunire au evidențiat faptul că atât eforturile moldovenești, cât și cele ale organizațiilor internaționale, n-au fost în măsură de a garanta respectarea pe deplin a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului în această regiune.

Experții consideră reglementarea definitivă și durabilă a conflictului transnistrean, care să genereze nemijlocit reintegrarea țării, o soluție în acest sens, cu atât mai mult cu cât există premise reale pentru acest lucru.

„Suntem optimiști în ceea ce privește reglementarea conflictului transnistrean, deoarece, în cazul acestui conflict, nu există antagonisme de natură etnică și religioasă, nu există sentimente de ură și dușmănie, de intoleranță, de incompatibilitate la nivelul populației de pe ambele maluri ale Nistrului etc.", a conchis I. Stăvilă.

Referindu-se la situația din Abhazia și Osetia de Sud, Nikoloz Legashvili, avocat, președintele Consiliului de administrare al Asociației „Articolul 42 al Constituției" din Georgia, a relevat că „este o deosebire mare dintre zona de conflict din Republica Moldova și cele din Georgia în ceea ce privește traversarea hotarului. La noi este periculos să te afli pe teritoriile separatiste, unde, după evenimentele din vară, s-a întărit hotarul cu forțele armate și tancurile Rusiei".

Conferința s-a desfășurat pe parcursul a două zile, timp în care experții au mai discutat și despre libertatea și siguranța persoanei în regiunea Caucazului de Nord și în fosta Iugoslavie, precum și despre rolul Curții Penale Internaționale.

Evenimentul a fost organizat în cadrul unui proiect al fondului Marshall, având același generic: „Libertatea și siguranța persoanei în regiunile de conflict".

Irina BUREA
irinaburea@usm.md

Caravana parlamentară s-a deplasat cu 2 zile la oră

Zilele se scurg prea lent pentru ritmul noului mileniu, dar ce putem face azi când lucrurile au luat o turnură neaşteptată. Noi, alegătorii de ieri, suntem deja prea mici pentru a ridica mâna şi a ne spune cuvântul, căci toate împuternicirile noastre le-am delegat deputaţilor şi acum stăm cuminţi în bancă, cu urechile ciulite spre radio sau cu ochii bunghiţi în ecranul televizorului, aşteptând vreo veste din incinta Parlamentului. Să încercăm să derulăm filmul evenimentelor în aceste două zile parlamentare.

Parlamentul are patru fracţiuni parlamentare

Noul Parlament al Moldovei a aprobat la şedinţa de marţi patru fracţiuni parlamentare. Fracţiunea PCRM are 60 de deputaţi, conduşi de Maria Postoico, fracţiunea Partidului Liberal – cu 15 deputaţi, conduşi de Mihai Ghimpu, fracţiunea Partidului Liberal Democrat, de asemenea, cu 15 deputaţi, diriguiţi de Vlad Filat şi fracţiunea Alianţa „Moldova Noastră" – cu 11 deputaţi ce îl au la cârmă pe Serafim Urechean.

Voronin – preşedinte al parlamentului

Marţi, preşedintele în exerciţiu al R.Moldova, Vladimir Voronin, a fost ales preşedinte al Parlamentului. În cadrul votării secrete, el a fost ales numai cu 60 de voturi a deputaţilor comunişti. În componenţa comisiei pentru alegerea speakerului au intrat şapte deputaţi din partea PCRM, deoarece opoziţia a refuzat să participe la alegerea preşedintelui Parlamentului.

Opoziţia a declarat că nu va participa la alegerea preşedintelui Parlamentului. Mai mult, deputatul Iurie Colesnic i-a sugerat dlui Vladimir Voronin să nu candideze în continuare la nici un post de răspundere din Republica Moldova.

Alegerea vicepreşedinţilor şi a biroului permanent

Tot marţi, noul Parlament a ales doi vicepreşedinţi ai organului legislativ al ţării. Primul vicepreşedinte a devenit Vladimir Ţurcan, pentru care au votat 60 de deputaţi din partea PCRM. Al doilea vicespeaker a fost ales Grigore Petrenco. A treia funcţie, de vicepreşedinte, a rămas vacantă. Comuniştii au lăsat-o pentru un candidat din opoziţie, care deţine 41 de mandate în Parlament.

De asemenea, Parlamentul a aprobat Biroul Permanent, alcătuit din 11 membri. În componenţa Biroului au intrat trei membri ai partidelor de opoziţie (Partidul Liberal – Mihai Ghimpu, Partidul Liberal Democrat – Vlad Filat, Alianţa „Moldova Noastră" – Serafim Urechean), deputaţii din partea PCRM – Maria Postoico, Vladimir Eremciuc, Ala Mironic şi Larisa Spinovschi, precum şi conducerea Parlamentului: speakerul Vladimir Voronin şi trei vicepreşedinţi – Vladimir Ţurcan, Grigore Petrenco şi încă un loc vacant pentru opoziţie.

Decizia Parlamentului privind aprobarea componenţei Biroului Permanent a fost luată cu 60 de voturi. Deputaţii din opoziţie nu au votat, cosiderând că în componenţa Biroului „sunt prea mulţi comunişti".

Noul preşedinte îndeamnă deputaţii

Noul preşedinte al parlamentului Moldovei îndeamnă deputaţii „să depăşească divergenţele politice şi să lucreze pentru binele ţării". Potrivit lui, „obligaţiile tuturor celor patru partide parlamentare în faţa alegătorilor sunt asemănătoare în multe privinţe". Preşedintele a subliniat că deputaţii trebuie să acţioneze „reieşind din situaţia reală şi de provocările timpului".

„...Este necesar să garantăm asigurarea vitală a ţării în condiţiile crizei economice mondiale. Trebuie să colaborăm activ cu comunitatea europeană şi cu partenerii din CSI, pentru ca împreună să depăşim consecinţele crizei economice", a declarat speakerul.

Preşedintele Parlamentului a reiterat un slogan mai vechi pentru deputaţi, ca „să implementeze mai activ în ţară standardele europene". El a menţionat necesitatea „consolidării statalităţii şi suveranităţii ţării, precum şi a reglementării conflictului transnistrean, pentru a ne integra în Europa ca stat unificat".

Opoziţia mizează pe alegeri anticipate

Cele trei fracţiuni parlamentare de opoziţie – PL, PLDM şi AMN – au declarat în şedinţa în plen a Parlamentului că nu recunosc rezultatele alegerilor din 5 aprilie, motiv pentru care nu vor participa la alegerea preşedintelui R. Moldova, provocând alegeri anticipate. Opoziţia a înaintat o serie de cerinţe Partidului Comuniştilor(PCRM). Preşedintele fracţiunii Partidului Liberal (PL), Mihai Ghimpu, a declarat că PL nu recunoaşte rezultatele alegerilor, consideră lipsit de legitimitate actualul grup parlamentar PCRM şi va contesta decizia Curţii Constituţionale privind validarea alegerilor la Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO). Ghimpu a spus, de asemenea, că evenimentele din 7 aprilie au fost folosite de guvernarea comunistă pentru a compromite protestele paşnice, opoziţia, societatea civilă şi pentru a abate opinia publică naţională şi internaţională de la fraudarea alegerilor.

Mihai Godea, vicepreşedintele fracţiunii PLDM, a declarat că, încă din anul 2001, când PCRM a venit pentru prima dată la putere, au început încălcările drepturilor omului şi s-au pus bazele fraudării alegerilor parlamentare din 2005 şi a celor din 2009. „Teroarea, frica şi dezinformarea sunt instrumentele principale prin care PCRM se menţine la putere", a spus Mihai Godea.

Deputatul AMN,Victor Osipov, a spus că partidele de opoziţie au înaintat mii şi mii de dovezi ce arată că autorităţile comuniste au fraudat campania electorală şi au falsificat alegerile din 5 aprilie. „Actualul legislativ nu reprezintă voinţa poporului şi va fi considerat ilegitim cel puţin sub aspect politic şi moral", a mai spus Osipov.

Printre cerinţele înaintate de opoziţie sunt următoarele: eliberarea necondiţionată a tuturor persoanelor reţinute în urma evenimentelor din 7 aprilie şi anchetarea lor în libertate; tragerea la răspundere a persoanelor care au comis abuzuri; dezminţirea publică a acuzaţiilor de implicare a opoziţiei într-o presupusă tentativă de lovitură de stat; accesul liber al partidelor de opoziţie la posturile publice de radiodifuziune; demisia conducerii IPNA Compania „Teleradio Moldova" şi a Consiliului Coordonator al Audiovizualului; destituirea imediată din funcţii a miniştrilor de interne şi dezvoltării informaţionale, a directorului Serviciului de Informaţii şi Securitate (SIS), a procurorului general; crearea unei comisii parlamentare de anchetă, cu participarea opoziţiei, a presei libere, a societăţii civile, a reprezentanţilor Uniunii Europene şi ai Consiliului Europei, pentru investigarea evenimentelor din 7 aprilie etc.

„În caz de neîndeplinire a acestor condiţii, fracţiunea PL îşi rezervă dreptul să boicoteze lucrările Parlamentului", a spus Ghimpu.

Preşedinte Parlamentului, Vladimir Voronin, l-a invitat la microfon, pentru a replica opoziţiei, pe deputatul PCRM, Marian Lupu. Acesta, însă, nu avea pregătit un discurs şi s-a pierdut cu firea: „După mine, va lua cuvântul în numele fracţiunii PCRM doamna... cine?", a spus Lupu ajuns la tribună. „Nimeni", a fost răspunsul. Într-un final, el a felicitat toţi deputaţii care au ajuns în Parlament. „Indiferent de apartenenţa politică, avem toţi o sarcină şi o misiune: de a reprezenta ţara şi de a lua decizii întru binele acestei ţări", a menţionat Lupu.

Opoziţia nu va reuşi să blocheze alegerea preşedintelui

„Opoziţia nu va reuşi să blocheze alegerea noului preşedinte al Moldovei", a declarat marţi, în pauza şedinţei noului Parlament, preşedintele în exerciţiu, Vladimir Voronin. El şi-a exprimat speranţa că PCRM va găsi votul de care are nevoie pentru a alege noul şef al statului.

În acelaşi timp, liderul PCRM a menţionat în glumă că, dacă nu se va reuşi alegerea preşedintelui, „mie îmi va fi mai bine, căci voi rămâne preşedinte şi speaker al parlamentului".

Voronin a menţionat că, în cazul în care nu va fi posibilă alegerea noului preşedinte, PCRM, cu 60 de mandate, va forma noul Guvern.

„Opoziţia nu va putea bloca activitatea normală a Parlamentului", a spus acesta.

„Nu trebuie să pierdem timpul, ci să lucrăm eficient", a încheiat preşedintele Vladimir Voronin.

Comisia pentru alegerea preşedintelui Moldovei

Miercuri, Parlamentul Moldovei a creat comisia pentru desfăşurarea alegerilor preşedintelui. Din componenţa comisiei fac parte şapte deputaţi din partea Partidului Comuniştilor din Republica Moldova (PCRM). Iniţial, se presupunea că PCRM va avea patru locuri în comisie, iar partidele de opoziţie – câte un loc. Însă, opoziţia a declarat că nu va participa nici la alegerea preşedintelui, nici la lucrările acestei comisii. Liderul Partidului Liberal-Democrat, Vlad Filat, a declarat că „opoziţia va rămâne pe principiile sale. Noi nu vom participa la procedura de alegere a preşedintelui, oricine ar fi candidatul. Nu pentru că nu ne-ar conveni candidatul, ci pentru că doar alegerile anticipate reprezintă unica şansă pentru a alege corect şi pe cale democratică noul Parlament, care, prin urmare, ar putea forma un Guvern democratic". În acelaşi timp, speakerul Parlamentului, preşedintele în exerciţiu, Vladimir Voronin, a declarat după şedinţă că „candidatul pentru funcţia de preşedinte va fi anunţat la plenul CC al PCRM de miercuri". „Eu simt că opoziţia va susţine această candidatură", a spus Voronin. Parlamentul a fixat alegerea preşedintelui pe 20 mai.

Opoziţia cere o anchetă

Fracţiunea Alianţa Moldova Noastră (AMN) a înaintat o iniţiativă legislativă, care prevede constituirea unei comisii parlamentare de anchetă pentru elucidarea evenimentelor din 7 aprilie.

Proiectul de hotărâre a fost depus marţi, 12 mai, în şedinţă plenară, după ce a fost constituită conducerea legislativului.

Pe de altă parte, preşedintele Parlamentului, Vladimir Voronin, a solicitat fracţiunilor de opoziţie să propună persoane pentru a fi incluse în Comisia de stat pentru investigarea evenimentelor din 7 aprilie. „Dvs. ne-aţi promis şi nouă că veţi da aceste candidaturi, aţi promis că le veţi prezenta şi Uniunii Europene şi deja a trecut o lună de la 7 aprilie şi noi nu avem nici o propunere din partea dvs.", a spus Voronin.

În replică, preşedintele Partidului Liberal Democrat (PLDM), Vlad Filat, a declarat: „Această comisie de stat, instituită prin decretul dvs., este una anticonstituţională şi vom demonstra acest lucru, inclusiv prin intermediul instanţei de judecată. Membrii acestei comisii nu pot oferi adevărul societăţii R. Moldova şi opiniei publice internaţionale. Nu recunoaştem această comisie şi nu vom înainta candidaturi pentru a o legitima".

„Comisia de stat, constituită de preşedintele R. Moldova pentru elucidarea evenimentelor din 7 aprilie este tendenţioasă, anticonstituţională şi lipsită de legimitate", a declarat şi liderul Partidului Liberal, Mihai Ghimpu.

Preşedintele în exerciţiu al RM, Vladimir Voronin, a dispus la 21 aprilie crearea unei comisii care să „elucideze cauzele, condiţiile şi consecinţele evenimentelor care au avut loc la Chişinău la 7 şi 8 aprilie". Preşedinte al comisiei a fost numit deputatul PCRM, Vladimir Ţurcan. Concluziile comisiei urmau să fie făcute publice la 5 mai, în cadrul primei şedinţe a Parlamentului, lucru care nu a avut loc. Solicitat de jurnalişti, Vladimir Voronin a explicat că raportul comisiei depinde de ancheta desfăşurată de Procuratura Generală.

Actori politici la TV

Radiodifuzorul public Moldova 1 şi cei privaţi: NIT, N4, Eu TV şi, pe unele segmente, Prime, în prima lună după alegerile parlamentare, au sacrificat dreptul cetăţeanului de a fi informat în numele unor interese de partid. Concluziile au fost inserate în primul raport de monitorizare postelectorală a prezenţei actorilor politici în programele a 9 posturi tv, realizat de Asociaţia Presei Electronice (APEL) în perioada 6-30 aprilie 2009.

„Pro TV, TV7, TVC 21, în frecvente cazuri, s-au ghidat de interesele informaţionale ale cetăţenilor. Comportamentul editorial al acestor operatori tv, deşi nu a fost exemplar, merită totuşi încurajare", a remarcat, în cadrul unei conferinţe de prezentare a raportului, Constantin Marin, monitor, decanul Facultăţii de Jurnalism şi Ştiinţe ale Comunicării a Universităţii de Stat din Moldova.

Potrivit lui, datele cantitative şi calitative ale monitorizării denotă că serviciile tv de referinţă au reeditat politicile editoriale, aplicate în perioada campaniei electorale.

Raportul arată că după alegeri, Partidul Comuniştilor (PCRM) a fost cel mai mediatizat partid (în context pozitiv şi negativ) la toate posturile tv monitorizate, urmat de Partidul Liberal Democrat (PLDM), Partidul Liberal (PL), Alianţa „Moldova Noastră" (AMN) şi de alte partide care nu au trecut pragul electoral.

În topul a 7 televiziuni, cel mai mediatizat actor politic a fost Vladimir Voronin. Cel mai des a fost plasat în context pozitiv la trei televiziuni: NIT, Moldova 1 şi N4. În acelaşi timp, cel mai mediatizat, în context negativ, actor personalizat este Vlad Filat, urmat de Vladimir Voronin şi de Serafim Urecheanu. Patru televiziuni – Moldova 1, N4, NIT şi Prime, au plasat în context negativ în exclusivitate reprezentanţi ai opoziţiei.

Victor Moraru, profesor universitar, expert APEL, a declarat în cadrul aceleiaşi conferinţe că televiziunile monitorizate, în dese rânduri, n-au rezistat tentaţiei de a privilegia anumiţi actori politici. „În cadrul emisiunilor difuzate la Eu TV, Moldova 1 şi NIT, distribuirea timpilor de antenă a fost inegală. S-a produs o supradimensionare a unor actori politici şi informarea insuficientă despre alţi actori politici", a menţionat Moraru.

Experţii consideră că menţinerea unui asemenea comportament, atestat, de altfel, şi în perioada campaniei electorale, riscă să conducă la aprofundarea disensiunilor şi polarizării în societate şi nu contribuie la dezvoltarea audiovizualului din R. Moldova pe principii democratice de funcţionare.

Şi opinia noastră

Toate bune şi frumoase, dar se creează impresia că legislativul nostru a intrat în faza postelectorală şi nici de cum nu poate ieşi din conul de umbră în care s-a pomenit. Situaţia poate deveni şi mai incertă, căci nici un sfat nu-i agreat. Pur şi simplu nu se acceptă şi nu se tolerează nimic. Ba totul e negru, ba totul e alb. Şi atunci, cine vine să ne întindă o mână de ajutor?

G.PÂRJOLTEANU

„OBIECTIVUL CpDOM ESTE ASIGURAREA EFICIENȚEI

Dle Munteanu, Vă rugăm să faceți o prezentare succintă a activității CpDOM la ora actuală.

La 17 octombrie 1997, a fost adoptată Legea cu privire la avocaţii parlamentari. Conform prevederilor acestei legi, a fost creat Centrul pentru Drepturile Omului şi au fost numiţi în funcţie avocaţii parlamentari – ombudsmanii. Astfel, instituţia naţională pentru promovarea şi protejarea drepturilor omului, inovaţie pentru Republica Moldova, cunoaşte deja mai mult de un deceniu de activitate.

În activitatea sa, instituţia avocaţilor parlamentari se conduce de Principiile privind statutul instituţiilor naţionale pentru promovarea şi protejarea drepturilor omului (Principiile de la Paris), unul dintre documentele fundamentale ale Organizaţiei Naţiunilor Unite, adoptat la 20 decembrie 1993. Aceste principii se regăsesc în prevederile Legii cu privire la avocaţii parlamentari.

Conform acestui document fundamental, ombudsmanul (denumire recunoscută de comunitatea internaţională pentru funcţia de avocat parlamentar) este o persoană demnă de încredere, independentă, împuternicită să asigure garantarea respectării drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului de către autorităţi şi persoanele cu funcţii de răspundere, să contribuie la repunerea în drepturi a cetăţenilor, prin metode şi mijloace specifice instituţiei. Totodată, este unanim acceptat că ombudsmanul care activează în limitele competenţelor sale este independent faţă de organele puterii de stat şi se află în afara controlului acestora.

Centrul pentru Drepturile Omului nu substituie activitatea organelor de drept, a autorităţilor publice centrale şi locale sau a organizaţiilor neguvernamentale. Instituţia ombudsmanului exercită o funcţie complementară, de mediere, de cele mai dese ori, şi trebuie să rămână autoritatea care să înlesnească dialogul între autorităţile publice şi societate.

Fiind independent pe verticală faţă de mecanismele statale, avocatul parlamentar are dreptul de a solicita autorităţii publice, instituţiei sau organizaţiei, indiferent de tipul de proprietate, asociaţiei obşteşti şi persoanelor cu funcţii de răspundere de toate nivelurile, luarea măsurilor ce se cuvin pentru apărarea drepturilor şi libertăţilor persoanelor fizice. În baza analizei datelor privind încălcarea drepturilor şi libertăţilor constituţionale ale cetăţenilor şi, în baza rezultatelor examinării plângerilor, avocatul parlamentar este în drept să prezinte legislativului şi executivului propuneri în vederea perfecţionării actelor normative; să sesizeze Curtea Constituţională în vederea controlului constituţionalităţii legilor şi hotărârilor Parlamentului, a decretelor Preşedintelui Republicii Moldova, a hotărârilor şi dispoziţiilor Guvernului; să remită autorităţilor publice centrale şi locale obiecţiile şi propunerile sale de ordin general referitoare la asigurarea drepturilor şi libertăţilor constituţionale ale cetăţenilor, la îmbunătăţirea activităţii aparatului administrativ; în cazul constatării încălcării grave sau în masă a drepturilor şi libertăţilor constituţionale ale omului - să prezinte un raport în şedinţa Parlamentului, să propună instituirea unei comisii parlamentare, care să cerceteze aceste fapte, să asiste şi să ia cuvântul la şedinţele Parlamentului şi ale Guvernului.

Totodată, Centrul pentru Drepturile Omului desfăşoară activitatea de propagare a cunoştinţelor în domeniul apărării drepturilor şi libertăţilor constituţionale ale omului. În acest scop, instituţia pregăteşte şi difuzează în rândul populaţiei materiale informative despre drepturile omului, colaborează cu organizaţiile neguvernamentale şi cu organizaţiile care practică activitatea de apărare a drepturilor omului în ţară şi peste hotare, precum şi cu mass-media.

Mai bine de un an, au fost operate modificări în Legea cu privire la avocaţii parlamentari, conform cărora a fost introdusă funcţia de avocat parlamentar pentru protecţia drepturilor copilului. Avocatul parlamentar, specializat în problemele de protecţie a drepturilor copilului, îşi exercită atribuţiile pentru garantarea respectării drepturilor şi libertăţilor constituţionale ale copilului şi realizării, la nivel naţional, de către autorităţile publice centrale şi locale, de către persoanele cu funcţii de răspundere de toate nivelurile, a prevederilor Convenţiei ONU cu privire la drepturile copilului. Acesta este un segment nou de activitate, care necesită consolidare şi acumulare de experienţă.

CpDOM este o instituţie publică independentă. Care–s pârghiile de influenţare asupra autorităţilor centrale şi locale, asupra altor instituţii şi persoane cu funcţii de răspundere?

Obiectivul CpDOM este asigurarea eficienţei intervenţiilor sale pentru soluţionarea problemelor sesizate de cetăţeni. Esenţiale sunt, în acest sens, procedeele şi mijloacele de intervenţie specifice instituţiei: medierea, sesizarea autorităţilor ierarhic superioare, a celei care a încălcat dreptul petiţionarului, acordarea de audienţe, efectuarea de investigaţii, formularea de recomandări, redactarea de rapoarte speciale.

Practica a demonstrat că audienţele reprezintă principalul mijloc de dialog cu cetăţenii, utilizat în majoritatea cazurilor, dar şi modalitatea cea mai rapidă, prin care se pot identifica clar problemele petiţionarilor, lacunele legislative. Pentru noi este important ca cetăţenii să fie informaţi şi familiarizaţi cu privire la drepturile şi libertăţile garantate de legislaţie şi să se creeze condiţiile necesare pentru cunoaşterea şi exercitarea lor. O bună cunoaştere a acestor drepturi şi libertăţi permite realizarea lor oportună. Din acest considerent, cu prilejul audienţelor, petiţionarilor li se dau explicaţii asupra problemelor pe care le invocă, li se acordă îndrumări de specialitate, privind posibilele căi de soluţionare a problemelor şi instituţiile sau autorităţile competente.

Avocatul parlamentar, fiind mediator, face tot posibilul pentru a soluţiona plângerile prin concilierea părţilor şi căutarea unei soluţii reciproc acceptabile. Concilierea poate avea loc în orice etapă de examinare a cererii şi, la solicitarea părţilor implicate, se poate finaliza prin semnarea unui acord corespunzător.

În situaţiile în care se constată că încălcarea drepturilor petiţionarului nu poate fi înlăturată prin concilierea părţilor, avocatul parlamentar prezintă organului sau persoanei cu funcţii de răspundere respective, ale cărei decizii sau acţiuni (inacţiuni), după părerea sa, încalcă drepturile şi libertăţile constituţionale ale omului, un aviz care conţine recomandări privind măsurile ce urmează a fi luate pentru repunerea imediată în drepturile încălcate a petiţionarului. Dacă avocatul parlamentar nu este de acord cu măsurile întreprinse de către autoritatea sau persoana cu funcţii de răspundere, căreia i-a fost adresat avizul, el este în drept să se adreseze organului superior, pentru luarea măsurilor de executare a recomandărilor cuprinse în aviz. Organul sau persoana cu funcţii de răspundere, care a primit avizul, este obligată să-l examineze în termen de o lună şi să comunice avocatului parlamentar în scris despre măsurile luate. În baza rezultatelor examinării cererii, avocatul parlamentar, de asemenea, este în drept să sesizeze persoanele cu funcţii de răspundere de toate nivelurile asupra cazurilor de neglijenţă în lucru, de încălcare a eticii de serviciu, de tărăgănare şi birocratism sau să intervină pe lângă organele corespunzătoare cu un demers pentru intentarea unui proces disciplinar sau penal în privinţa persoanei cu funcţii de răspundere care a comis încălcări ce au generat lezarea considerabilă a drepturilor şi libertăţilor omului.

Conform prevederilor Legii cu privire la avocaţii parlamentari, avocatul parlamentar este în drept să adreseze în instanţa de judecată o cerere în apărarea intereselor petiţionarului, ale cărui drepturi şi libertăţi constituţionale au fost încălcate. Pentru că nu ne putem permite luxul de a ne transforma într-un birou de avocaţi sau consultaţie juridică gratuită, uzăm de acest drept nu atât de frecvent, selectând cu mare atenţie cazurile în care alegem această modalitate de intervenire.

Aveţi o experienţă în domeniu, căci activaţi de un deceniu în ţara noastră şi ne-ar interesa care-s cele mai frecvente încălcări ale drepturilor constituţionale şi ce măsuri se întreprind?

În prezent, ideea drepturilor omului se bucură de o popularitate considerabilă. În context, Republica Moldova a întreprins paşi concreţi privind promovarea şi protecţia drepturilor omului prin aderarea la principalele instrumente internaţionale şi regionale de domeniu, desfăşurarea procesului continuu de racordare a legislaţiei naţionale la standardele internaţionale, democratizarea şi reformarea instituţiilor de drept din ţară, elaborarea şi implementarea planurilor de acţiuni în domeniul drepturilor omului. Însă, nu este suficient să proclamăm ataşamentul faţă de valorile umane, să le declarăm drept obiective majore, ci trebuie să le promovăm şi să le respectăm, instituind mecanisme eficiente de realizare. Moldova are restanţe în domeniul respectării drepturilor omului, contrar eforturilor şi acţiunilor întreprinse în acest sens. Potrivit statisticii înregistrate, în ţara noastră, cel mai frecvent se încalcă drepturile sociale, dreptul la proprietate, dreptul la integritate fizică şi psihică, libertatea individuală şi siguranţa persoanei, dreptul de acces liber la justiţie. Rămân a fi numeroase adresările în care cetăţenii îşi pronunţă dezacordul cu hotărârile instanţelor judecătoreşti. Drept dovadă serveşte numărul impunător de cereri adresate Curţii Europene a drepturilor omului şi numărul crescând de cauze pierdute de Republica Moldova. Această stare de lucruri are la bază atât motive de ordin obiectiv, cât şi subiectiv, printre care situaţia social-economică a ţării şi lipsa unei discipline executorii. Analiza comparativă a datelor statistice denotă faptul că situaţia privind respectarea drepturilor omului în Republica Moldova nu a suferit modificări radicale. În ultimii ani, au fost sesizate unele încălcări ale drepturilor şi libertăţilor constituţionale, care nu au fost invocate anterior – libertatea conştiinţei, libertatea opiniei şi exprimării, libertatea întrunirilor, libertatea circulaţiei.

Situaţia privind respectarea drepturilor omului este analizată şi expusă, cu recomandările necesare, în rapoartele anuale, prezentate Parlamentului Republicii Moldova de către Centrul pentru Drepturile Omului. Respectiv, legislativul executivul şi societatea civilă au posibilitatea să influenţeze asupra situaţiei drepturilor omului, utilizând metodele specifice de intervenire, de care dispun.

Luăm un caz ordinar: aţi constatat despre anumite încălcări flagrante, aţi sensibilizat instituţia, persoana oficială în cauză, dar fără rezultat. Care-s acţiunile Dvs. în continuare?

Unii consideră că punctul vulnerabil al instituţiei ombudsmanului este neobligativitatea actelor emise de ombudsman, caracterul lor de recomandare. Consider că această „vulnerabilitate" este cea mai importantă valoare a instituţiei de tip ombudsman, deoarece îi asigură variabilitate, iniţiativă la alegerea modalităţii de intervenire. În mod firesc, tot timpul se punea şi se pune problema eficienţei activităţii instituţiei avocaţilor parlamentari. Fiind instituţie de tip ombudsman, Centrul pentru Drepturile Omului încearcă deblocarea conflictelor dintre cetăţeni şi autorităţile publice prin mediere, prin solicitarea de regăsire a unei soluţii. Eficienţa unei asemenea modalităţi de lucru este direct proporţională cu calitatea profesională şi gradul de receptare al celor implicaţi. Ombudsmanul nu dispune şi nu trebuie să dispună de mijloace de constrângere, cum ar fi aplicarea amenzilor, anularea actelor etc., care limitează considerabil independenţa şi imparţialitatea lui. Pentru sporirea eficacităţii instituţiei ombudsmanului, prioritar ar fi respectul conştient faţă de instituţia statală de apărare a drepturilor omului şi faţă de valorile democratice pe care ea le promovează. În condiţiile actuale ale Republicii Moldova, avocatul parlamentar trebuie să aibă o pondere reală, şi nu una declarativă. Anume aşa va fi posibilă realizarea rolului de mediator între stat şi societate, fapt deja conştientizat în multe ţări ale lumii.

Sprijinul parlamentar ar permite instituţiei avocaţilor parlamentari realizarea unei comunicări mai eficiente cu autorităţile publice, cu puterea executivă şi judecătorească. S-au înregistrat unele reuşite în relaţia cu executivul, dar nu putem deocamdată vorbi despre o receptare atentă a problemelor la acest nivel.

Bineînţeles că avem şi unele pârghii specifice de influenţă asupra autorităţilor şi persoanelor cu funcţii de răspundere, care nu se conformează recomandărilor avocaţilor parlamentari – adresarea către organul ierarhic superior, publicarea rezultatelor investigaţiilor prin intermediul rapoartelor anuale şi speciale, prin intermediul mass-mediei. Pentru imixtiunea în activitatea avocaţilor parlamentari, cu scopul de a influenţa deciziile acestora asupra unor sesizări concrete, pentru ignorarea intenţionată de către persoanele cu funcţii de răspundere de toate nivelurile a sesizărilor şi neîndeplinirea recomandărilor avocaţilor parlamentari, precum şi pentru împiedicarea sub orice altă formă a activităţii acestora, poate fi intentat un proces administrativ în baza Codului cu privire la contravenţiile administrative.

INTERVENȚIILOR SALE" – A. MUNTEANU, director CpDOM

Din 24.07.2006, Instituția Avocaților Parlamentari a fost investită cu misiunea de instituire a mecanismelor independente pentru prevenirea torturii la nivel național. Ce ați reușit la acest capitol?

Aplicarea torturii, condițiile neadecvate de detenție, arestul și deținerea în arest fără un mandat valabil sau motivat constituie principalele cauze ale condamnării Republicii Moldova la CEDO (cazul Boicenco contra Moldovei, Colibaba contra Moldovei, Corsacov contra Moldovei ș.a). De rând cu progresele din ultimii ani, înregistrate de Republica Moldova la capitolul ajustării legislației naționale la standardele internaționale, inclusiv în domeniul drepturilor omului, la 16 septembrie 2005, Republica Moldova a semnat, iar prin Legea nr.66 din 30 martie 2006 a ratificat Protocolul Opțional la Convenția ONU împotriva torturii și altor tratamente crude, inumane sau degradante, adoptat de Adunarea Generală a ONU la 18 decembrie 2002.

O cerință expresă, cuprinsă în Protocol, vizează înființarea unui mecanism intern, independent, pentru prevenirea torturii și tratamentelor inumane și degradante, obiectivul căruia constă în stabilirea unui sistem de vizite regulate la locurile în care persoanele sunt private de libertate, în vederea prevenirii torturii și a pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante.

Întru conformarea cerințelor Protocolului, Parlamentul Republicii Moldova, la data de 26.07.2007, a adoptat Legea nr.200 privind modificarea și completarea Legii RM cu privire la avocații parlamentari nr.1349 din 17 octombrie 1997, conform căreia, avocatul parlamentar a fost investit cu misiunea respectivă.

În acest context, este deosebit de important să se înțeleagă de către colaboratorii poliției, de către angajații sistemului penitenciar și de către toată societatea că tortura și tratamentele inumane aplicate deținuților, sau amenințarea cu aplicarea unui astfel de tratament sunt interzise, că autorii acestor acte, precum și persoanele care le tolerează vor fi sancționate dur. În caz contrar, vom avea noi condamnări la CEDO, situație în care plata despăgubirilor stabilite prin hotărârile CEDO vor fi acoperite de la bugetul de stat.

Pentru noi, termenul „ombudsman" este relativ nou și o parte din cetățeni poate nici nu-l cunosc, pe când în Europa a intrat în uzul lexical încă din perioada primului război mondial și semnifică „a media" între autorități și cetățeni. La ce etapă suntem noi cu implementarea instituției avocatului parlamentar în Republica Moldova?

Cu toate că Centrul pentru Drepturile Omului cunoaște deja 10 ani de activitate, acesta rămâne o instituție neobișnuită atât pentru societate, cât și pentru stat. Instituția este percepută de unii cetățeni și organizații drept o instanță autoritară și atotputernică, capabilă să soluționeze orice problemă, de alții, dimpotrivă, drept o decorație sau un element inutil al sistemului de stat. Nu întotdeauna este înțeles faptul că activitatea avocatului parlamentar doar completează mijloacele existente de apărare a drepturilor și libertăților omului și nu atrage după sine revizuirea competențelor organelor puterii de stat. La rândul său, statul, în persoana unor autorități și persoane cu funcții de răspundere, percep avocatul parlamentar drept un solicitant neîmputernicit cu drepturi de ordonare sau decizie, recomandările căruia pot fi cu ușurință ignorate. Uneori auzim exprimări de genul „nu știm cine este avocatul parlamentar". Asemenea exprimări aparțin chiar unor funcționari publici sau persoanelor cu funcții de demnitate publică. Or, acest lucru nu poate fi apreciat altfel decât că aceste persoane recunosc deschis că nu cunosc legile. Drept urmare, apare o întrebare firească: poți oare fi funcționar public, dacă nu cunoști legile sau nu cunoști realitățile din țara ta? Experiența multor state cu democrație dezvoltată dovedește că funcționarea corectă a instituției naționale de apărare a drepturilor omului poate fi foarte efectivă. Premisa cea mai importantă în acest sens este gradul de pregătire a cetățenilor și a societății de a susține ombudsmanul, îndemnând statul să îndeplinească recomandările acestuia. Altfel spus, eficiența activității avocaților parlamentari depinde direct de gradul de maturitate și activism al societății civile.

Vă rugăm să ne enumerați care-s cele mai stringente probleme sociale, juridice, cu care se confruntă populația, iar instituția Dvs. încearcă să le soluționeze?

Situația actuală a sistemului de pensii reprezintă una din cele mai importante probleme de ordin social-economic din Republica Moldova. Componenta socială a asigurării cu pensii este definită prin faptul că acest sistem este conceput pentru a oferi persoanelor de vârstă înaintată, invalizilor și altor categorii de persoane incapabile de muncă mijloacele necesare pentru viață. Modalitatea de pensionare nu creează condiții unice pentru cetățenii țării, sistemul de pensionare oferind condiții diferite categoriilor de lucrători, încălcând, prin aceasta, principiul echității sociale. În temeiul problemelor sesizate permanent de petiționarii care se adresează la Centrul pentru Drepturile Omului, considerăm necesară urgentarea reformării sistemului de asigurări cu pensii prin perfecționarea legislației în vigoare, dat fiind faptul că sistemul de asigurări sociale de stat trebuie să devină unul universal, echitabil și corect din punct de vedere social pentru fiecare cetățean ocupat în economia națională.

Persoanele cu diferite forme de dizabilitate și familiile acestora prezintă o categorie de persoane dezavantajate, comparativ cu alte categorii de populație. Invalizii prezintă un grup vulnerabil, care necesită crearea condițiilor pentru integrarea lor în societate. Integrarea, și nu izolarea sau instituționalizarea, este obiectivul principal al politicilor sociale care au a se conforma la practicile și principiile europene. Pornind de la dezideratele constituționale, aceste persoane beneficiază de o protecție socială specială din partea statului. Cu toate acestea, există un șir de probleme cu care se confruntă aceste categorii de persoane, probleme care necesită a fi depășite, cum ar fi: prestații sociale sub nivel; cadrul legal neracordat la standardele internaționale în domeniul asigurării drepturilor persoanelor cu dizabilități; modalitatea de stabilire a invalidității; nivelul scăzut de plasare în câmpul muncii și motivația redusă pentru angajarea persoanelor cu dizabilități; accesul limitat al persoanelor cu dizabilități la infrastructura socială ca rezultat al neadaptării mediului fizic din punct de vedere arhitectural; accesul limitat la mediul informațional; indiferența societății față de problemele persoanelor cu dizabilități. În opinia noastră, se impune necesitatea revizuirii definiției actuale a invalidității și noțiunilor juridice legate de ea, introducerea unei definiții unice pentru persoanele cu dizabilități, modificarea metodologiei de stabilire a gradului de invaliditate, astfel încât aceste deziderate să nu prezinte elemente discriminatorii, și să corespundă standardelor internaționale în domeniu.

Nerespectarea dreptului la muncă și protecția acesteia constituie o altă problemă majoră, cu care se confruntă populația. Cele mai frecvente încălcări admise de angajatori ar fi următoarele: utilizarea forței de muncă fără întocmirea contractului individual de muncă în modul stabilit de legislație, neefectuarea înscrisurilor necesare în carnetele de muncă, concedierea angajaților cu încălcarea legislației muncii, neachitarea și tergiversarea achitării salariilor, neefectuarea plăților compensatorii, neexecutarea hotărârilor instanțelor judecătorești, nerespectarea normelor de protecție a muncii.

O dată cu implementarea sistemului de asigurare obligatorie de asistență medicală, a sporit considerabil numărul cetățenilor care se adresează la instituția avocaților parlamentari, invocând încălcarea dreptului la ocrotirea sănătății. Cetățenii fac referință la serviciile medicale necalitative, atitudinea iresponsabilă a angajaților din sfera sănătății, costurile sporite ale polițelor de asigurare și inutilitatea acesteia, cozile formate în instituțiile medicale, cuantumul mic de servicii medicale fără plată, numărul redus de zile pentru tratament spitalicesc. Cu toate că sistemul de asigurare obligatorie de asistență medicală se perfecționează permanent, persistă problemele legate de accesul pacienților la serviciile medicale.

Din an în an, cresc prețurile pentru tratament, pentru servicii specializate de ambulatoriu și serviciile medicilor de familie. Această sporire a prețurilor este reflectată în creșterea tarifelor din cadrul sistemului de asigurări medicale obligatorii. Victimele creșterii costului polițelor de asigurare sunt persoanele cu venituri mici. Ca urmare a faptului că în fiecare an este recalculat costul primei de asigurare pe care trebuie să-l achite contribuabilii, Ministerul Sănătății trebuie să atragă atenția asupra eliminării obstacolelor și a inechităților în cadrul accesului la serviciile medicale.

Promovarea și protecția drepturilor copilului rămâne un imperativ al zilei. Este necesar de menționat că actualmente, persistă un șir de probleme care influențează negativ asupra accesului copiilor la procesul de învățământ, asupra situației copiilor orfani ș.a. Prezintă îngrijorare deosebită cazurile de abuzuri față de copii atât în sânul familiei, cât și în școală. Rămân în speranța că prin instituirea funcției de avocat al copilului se va resimți aportul Centrului pentru Drepturile Omului în asigurarea garantării drepturilor copilului.

Nu credeți că în domeniul mass-media s-a creat o situație inechitabilă la capitolul reflectării problemelor juridice față de alte aspecte ale vieții sociale? Credem că a devenit o necesitate stringentă de a deschide un șir de publicații scrise, electronice pentru formarea conștiinței juridice a cetățenilor, cât și de a expune punctele de vedere ale instituțiilor juridice?

Societatea se confruntă cu un grad înalt de nihilism juridic, cu o criză profundă de valori morale. Redresarea stării actuale nu va fi posibilă fără ridicarea culturii generale a persoanei, educarea individului în spiritul toleranței, bunăvoinței și respectului reciproc, stimularea interesului pentru cunoașterea drepturilor, libertăților și obligațiilor, precum și a capacităților de apărare a lor. Un rol important în această privință revine procesului educațional în școală, inclusiv prin intermediul disciplinelor „Educația Civică" și „Noi și Legea". Avocații parlamentari au fost profund îngrijorați atunci când aceste obiecte au fost trecute în categoria disciplinelor opționale, în urma modificării curriculumului educațional preuniversitar. Or, școala nu trebuie să fie preocupată doar de pregătirea viitorilor specialiști, dar și a viitorilor cetățeni activi. Cu regret, în programele școlare nu este loc deocamdată pentru discipline care au menirea să dezvolte abilități și deprinderi necesare și utile pe parcursul întregii vieți.

În același context, puțini reprezentanți ai mass-mediei autohtone au cunoștințele și abilitățile necesare pentru a reflecta corect și profesional problemele din domeniul drepturilor omului. Totodată, tematica drepturilor omului nu prezintă interes major pentru jurnaliști, deoarece nu implică subiecte senzaționale sau ieșite din comun, care ar influența asupra raitingului publicațiilor. Ar fi de menționat că, cu suportul acordat de către Programul Preliminar de Țară pentru Buna Guvernare „Provocările Mileniului", Consiliul Superior al Magistraturii a elaborat și a aprobat Regulamentul cu privire la publicarea hotărârilor judecătorești pe pagina web. Publicarea hotărârilor judecătorești are ca scop accesul liber al cetățenilor la informația cu privire la înfăptuirea justiției și asigurarea transparenței activității instanțelor de judecată. Începând cu 1 iulie 2009, toate hotărârile judecătorești urmează să fie plasate, în întregime, cu excepțiile indicate în Regulamentul respectiv, pe pagina web a instanței care a emis hotărârea sau a curții de apel în raza căreia se află. Fără doar și poate, este un pas considerabil în asigurarea transparenței instanțelor judecătorești și o modalitate performantă de informare a populației.

Și la final, cum își recanalizează activitatea CpDOM în acest an dificil pentru Republica Moldova și cetățenii ei?

Activitatea Centrului pentru Drepturile Omului nu este dictată de un eveniment sau altul. În marea majoritate a cazurilor ne implicăm, în limita competențelor, în domeniile frecvent reclamate de cetățeni. Atunci când consideră necesar, avocații parlamentari se autosesizează din oficiu pentru investigarea unor situații care generează încălcarea drepturilor omului. Ne stabilim domeniile prioritare de activitate în dependență de tematica adresărilor cetățenilor, și nicidecum în dependență de anumite evenimente care au loc în țară.

Vă mulțumim.

Interviu realizat de
Gr. CAPCELEA

• La solicitarea cititorilor

Aspecte legale referitoare la tutelă şi curatelă

Potrivit Capitolului 19 din Codul familiei, tutela şi curatela se instituie asupra copiilor rămaşi fără ocrotire părintească, scopul fiind educarea şi instruirea acestora, precum şi apărarea drepturilor şi intereselor lor legitime. Tutela se instituie asupra copiilor care nu au atins vârsta de 14 ani. Pentru copiii de la 14 la 18 ani, tutela se transformă în

curatelă, fără adoptarea de către autoritatea tutelară a unei hotărâri suplimentare. Tutela şi curatela se instituie de către autorităţile administraţiei publice locale în termen de cel mult o lună din momentul primirii cererii respective, în baza avizului scris al autorităţii tutelare.

Pot fi numiţi tutori (curatori) o singură persoană fizică sau soţul împreună cu soţia, dacă au consimţit expres şi nu se află în vreunul din cazurile de incompatibilitate menţionate mai jos. La numirea tutorelui (curatorului) se iau în considerare calităţile morale şi alte calităţi personale, posibilităţile candidatului de a-şi îndeplini obligaţiile de tutore (curator), relaţiile lui şi ale membrilor familiei lui cu copilul. Numirea tutorelui pentru copilul care a atins vârsta de 10 ani se face numai cu acordul copilului.

Nu poate fi numită tutore (curator) persoana:

a) minoră;

b) declarată incapabilă sau cu capacitate de exerciţiu limitată;

c) decăzută din drepturile părinteşti;

d) declarată incapabilă de a fi tutore (curator) din cauza stării de sănătate;

e) care a fost adoptator, dar adopţia a fost anulată din cauza exercitării necorespunzătoare a obligaţiilor de adoptator;

f) căreia i s-a restrâns exerciţiul unor drepturi politice sau civile, fie în temeiul legii, fie prin hotărâre judecătorească. Persoana cu rele purtări;

g) ale cărei interese vin în conflict cu interesele persoanei puse sub tutelă (curatelă);

h) înlăturată prin act autentic sau prin testament de către părintele care exercita singur, până la momentul morţii, ocrotirea părintească;

i) care, exercitând o tutelă (curatelă), a fost îndepărtată de la ea;

j) care suferă de alcoolism cronic sau de narcomanie;

k) care se află în relaţii de muncă cu instituţia în care este internat copilul asupra căruia se instituie tutela (curatela);

l) care nu are domiciliul pe teritoriul Republicii Moldova.

În cazul în care asupra copiilor întreţinuţi şi educaţi în instituţiile de stat nu este instituită tutela (curatela), obligaţiile tutorelui (curatorului) sunt puse pe seama administraţiei instituţiei respective. Plasamentul temporar al copilului aflat sub tutelă (curatelă) în instituţia de stat nu anulează drepturile şi obligaţiile tutorelui (curatorului) faţă de acesta. Apărarea drepturilor copiilor externaţi din instituţiile de stat este preluată de către autorităţile tutelare.

Copiii aflaţi sub tutelă (curatelă) au dreptul:

a) de a locui împreună cu tutorele (curatorul) lor;

b) la condiţii normale de întreţinere, educaţie şi instruire;

c) la dezvoltare multilaterală şi la respectarea demnităţii umane;

d) la pensia de întreţinere şi la alte plăţi sociale;

e) la spaţiul locativ, ocupat anterior de către părinţii lor sau la asigurarea cu spaţiu locativ, în modul stabilit;

f) la apărarea drepturilor lor în modul stabilit;

g) la comunicare cu părinţii şi rudele;

h) la exprimarea propriei opinii în procesul soluţionării problemelor care le ating drepturile şi interesele legitime.

Tutorele (curatorul) are dreptul şi este obligat să se ocupe de educaţia copilului aflat sub tutela (curatela) sa, să aibă grijă de sănătatea şi dezvoltarea fizică, psihică, spirituală şi morală a copilului. Tutorele (curatorul) determină de sine stătător procedeele şi mijloacele de educaţie a copilului aflat sub tutelă (curatelă), luând în considerare eventualele recomandări ale autorităţii tutelare şi respectând prevederile Codului familiei, ce ţin de exercitarea drepturilor părinteşti. Tutorele (curatorul), ţinând cont de opinia copilului, poate alege instituţia de învăţământ şi forma de studii pe care le va urma copilul, fiind obligat să asigure frecventarea de către copil a şcolii până la vârsta de 16 ani. Tutorele (curatorul) este în drept să ceară de la orice persoană, inclusiv de la rudele apropiate, înapoierea copilului pe care acestea îl reţin fără temei legal sau fără o hotărâre corespunzătoare a instanţei judecătoreşti. Tutorele (curatorul) nu este în drept să împiedice contactele copilului cu rudele lui, cu excepţia cazurilor în care contactele respective contravin intereselor acestuia. Tutorele (curatorul) este obligat să locuiască împreună cu copilul aflat sub tutela (curatela) sa. Curatorul şi copilul aflat sub curatelă pot locui separat doar cu acordul autorităţii tutelare. Tutorele (curatorul) este obligat să comunice autorităţii tutelare informaţiile privind starea sănătăţii, îngrijirea şi educaţia copilului, precum şi schimbarea domiciliului.

Drepturile şi obligaţiile de tutore (curator) sunt exercitate exclusiv în interesul minorului aflat sub tutelă (curatelă), obligaţiile de tutore (curator) fiind exercitate gratuit, cu excepţiile prevăzute de lege.

♦ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări răspunde juristul
Vitalie MODRÂNGĂ
www.vitaliemodringa@usm.md

Vreau să ştiu ce trebuie să întreprind în cazul în care nu sunt de acord cu acţiunile executorului judiciar.

Andrei Moloşag, mun. Chişinău

În cazul în care consideraţi că prin acţiunile sau inacţiunile executorului judecătoresc v-au fost lezate drepturile, sunteţi în drept să cereţi anularea acestor acte prin depunerea unei contestaţii în instanţa de judecată, în funcţie de locul executării. De acest drept puteţi beneficia în baza articolului 13 din Legea cu privire la sistemul de executare silită şi articolele 10, 158-161 din Codul de executare silită. Conform acestor norme, instanţa de judecată este unicul organ investit cu dreptul de a aprecia legalitatea acţiunilor sau inacţiunilor executorului judecătoresc.

În ce formă trebuie să fie exprimate sancţiunile faţă de condamnaţi şi care sunt condiţiile de aplicare?

Crăciun Pavel, r-n Orhei

Sancţiunile disciplinare se exprimă în scris de către şeful penitenciarului. Aplicarea mai multor sancţiuni disciplinare pentru o singură încălcare disciplinară nu se admite. La aplicarea sancţiunii disciplinare se iau în considerare circumstanţele de fapt, persoana condamnatului şi comportamentul lui. Condamnatul este informat, contra semnătură, despre încălcarea care i se incumbă şi are dreptul de a da explicaţii în apărarea sa. Sancţiunea disciplinară se aplică în cel mult 10 zile, iar în cazul unei verificări suplimentare - în cel mult 30 de zile de la data depistării încălcării. Directorul general al Departamentului instituţiilor penitenciare este în drept, în cazuri excepţionale, până la expirarea acestui termen, să prelungească termenul verificării suplimentare cu 20 de zile. Dacă sancţiunea disciplinară nu a fost aplicată în termenul stabilit sau în cel suplimentar, condamnatul se consideră absolvit de pedeapsă. Decizia privind aplicarea sancţiunii disciplinare se aduce la cunoştinţă condamnatului, contra semnătură, şi poate fi contestată de acesta în modul stabilit de Codul de executare.

Stimaţi cititori!

Redacţia va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar şi cât mai concis, pe o foaie aparte.

Decupaţi cuponul şi, împreună cu întrebarea Dvs., trimiteţi-l pe adresa: Chişinău, 2009, str. A. Mateevici, 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL

Numele, prenumele:

Adresa:

(mai 2009, nr. 17(276)

CtEDO a pronunţat hotarârea Masaev c. Moldovei

La 12 mai 2009, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a pronunţat hotărârea Masaev c. Moldovei (cererea nr. 6303/05).

Reclamantul, Talgat Masaev, este musulman. La 30 ianuarie 2004, reclamantul şi un grup de alţi musulmani au fost dispersaţi de poliţie în timp ce se rugau într-o încăpere închiriată de o organizaţie neguvernamentală, condusă de reclamant.

La 17 februarie 2004, Judecătoria Centru l-a găsit vinovat pe reclamant de comiterea contravenţiei administrative, prevăzute de art. 200 alin. 3 al Codului cu privire la contravenţiile administrative (CCA) (practicarea unei religii nerecunoscute de stat) şi l-a obligat să plătească o amendă de MDL 360. La 9 martie 2004, Curtea de Apel Chişinău a respins apelul reclamantului, care nu a fost citat pentru şedinţa de judecată.

În faţa Curţii, reclamantul a pretins violarea art. 9 CEDO (libertatea de gândire, de conştiinţă şi de religie), pe motiv că a fost amendat pentru practicarea religiei musulmane; violarea art. 6 §§ 1 şi 3 CEDO (dreptul la un proces echitabil), deoarece nu a fost citat pentru şedinţa de judecată şi violarea art. 13 CEDO (dreptul la un recurs efectiv), pe motiv că nu a dispus de un recurs efectiv în privinţa plângerii sale privind violarea art. 9 CEDO.

Curtea a constatat, în unanimitate, **violarea art. 6 § 1 CEDO**.

Curtea a mai constatat, în unanimitate, **violarea art. 9 CEDO**.

Curtea a acordat reclamantului **EUR 26** cu titlu de prejudiciu material, **EUR 1500** cu titlu de prejudiciu moral şi **EUR 1000** cu titlu de costuri şi cheltuieli.

În faţa Curţii, reclamantul a fost reprezentat de către N. Mardari, avocat din Chişinău.

Citaţii în judecată

Judecătoria Economică de Circumscripţie, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Tamima-Com”, pentru data de 4 iunie 2009, ora 11.30, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 225) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de SRL „Comalimser”.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Iu. Ţurcan

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Super-Oferta”, pentru data de 26 iunie 2009, ora 10.30, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 225) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de ÎM „Apă-Bună” SRL.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Iu. Ţurcan

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Olviale Grup”, pentru data de 17 iunie 2009, ora 11.40, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 225) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de SRL „Rumitox”.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Iu. Ţurcan

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „CL Club”, pentru data de 9 iunie 2009, ora 9.20, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de SRL „Royal Progres”, privind încasarea sumei de 21737,31 lei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Sinec-Noroc”, Chişinău, pentru data de 28 mai 2009, ora 10.30, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 204) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de Curtea de Apel Economică.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător S. Namaşco

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului „Imperal Impex” SRL, pentru data de 9 iunie 2009, ora 12.00, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 207) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de SRL „AVN Dragoş”.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător N. Plugari

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SC „Euro&CoConsulting” SRL, pentru data de 18 iunie 2009, ora 10.30, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 207) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de SRL „Comalimser”.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător N. Plugari

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului ÎI „Vinghis Glinin”, pentru data de 8 iunie 2009, ora 14.30, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 207) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de SRL „BARS”.

Judecător N. Plugari

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Exvincom Prim”, pentru data de 3 iunie 2009, ora 11.30, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 220) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de SRL „Rumitox”, privind încasarea datoriei.

Judecător I. Gancear

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Edu&Co”, pentru data de 3 iunie 2009, ora 12.00, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 207) în calitate de pârât pe cauză civilă C.D. „Vivlavi-Com” SRL.

Judecător V. Orîndaş

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Irg Prim”, pentru data de 15 iunie 2009, ora 9.00, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 207) în calitate de pârât pe cauză civilă.

Judecător V. Orîndaş

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Au Hitit”, pentru data de 2 iunie 2009, ora 15.40, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 230) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de SA „Energoimpex”.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Al. Rotari

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău, solicită prezentarea cet. Băţ Aurelia Nichita, pentru data de 2 iunie 2009, ora 9.00, la şedinţa judiciară (str. Bulgară 43, bir. 61) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de cet. Băţ Ion, privind încasarea pensiei alimentare.

Judecător D. Chistol

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău, solicită prezentarea cet. Stoinov Fiodor, pentru data de 3 iunie 2009, ora 14.00, la şedinţa judiciară (str. Bulgară 43, bir. 47) în calitate de pârât pe cauza civilă la acţiunea „Moldcargo” SRL, privind încasarea prejudiciului.

Judecător Constantin Urîtu

***

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, solicită prezentarea reprezentantului SRL „MEDARDIS”, pentru data de 27 mai 2009, ora 12.00, la şedinţa judiciară (str. M. Viteazul 2, bir. 615) în calitate de pârât pe cauza civilă nr. 2-1220/2009, intentată de cet. Şohin Vladimir, privind încasarea salariului şi penalităţilor pentru întârzierea achitării salariului.

Judecător Elena Cojocari

***

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, solicită prezentarea cet. Şiman Ion, pentru data de 2 iunie 2009, ora 9.00, la şedinţa judiciară (str. M. Viteazul 2, bir. 615) în calitate de pârât pe cauza civilă nr. 2-1035/2009, intentată de Ministerul Culturii şi Turismului către Şiman Ion şi SA „Moldova-Film”, privind recunoaşterea nulă a punctului 1 din decizia nr. 10 din 02.10.2006 a Consiliului SA „Moldova-Film”.

Judecător Elena Cojocari

***

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, solicită prezentarea cet. Alecciuc Olga Ştefan, pentru data de 2 iunie 2009, ora 9.30, la şedinţa judiciară (str. M. Viteazul 2, bir. 603) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată pe marginea acţiunii depuse de SA „Livservcom”, privind încasarea sumei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Olga Cojocaru

***

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, solicită prezentarea cet. Bostan Iulia dom. mun. Chişinău, or. Durleşti, str. Şt. Vodă, 58/1, pentru data de 3 iunie 2009, ora 14.00, la şedinţa judiciară (str. M. Viteazul 2, bir. 502) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de reclamanta Ţîmbal Lilia, privind rezilierea contractului.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător L. Pruteanu

***

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, solicită prezentarea cet. Demcenco Elena, pentru data de 9 iunie 2009, ora 11.00, la şedinţa judiciară (str. M. Viteazul 2, bir. 606) în calitate de pârât pe cauza civilă nr. 2-1941/09 intentată de BC „Moldova-Agroindbank” SA, privind încasarea datoriei.

Judecător Ghenadie Plămădeală

***

Judecătoria Râşcani mun. Chişinău, solicită prezentarea cet. Babii Cornelia, pentru data de 26 mai 2009, ora 16.30, la şedinţa judiciară (str. Kiev 3, bir. 30) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată la acţiunea lui Spînu Veaceslav, privind desfacerea căsătoriei.

Judecător V. Negru

***

Judecătoria Râşcani mun. Chişinău, solicită prezentarea reprezentantului „Serviciul Vamal” RM, pentru data de 10 iunie 2009, ora 9.00, la şedinţa judiciară (str. Kiev 3, bir. 30) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată la acţiunea lui S. Sîrbu către MDI, MAI, SRL „Aleno-Met”, privind recunoaşterea ca cumpărător de bună credinţă.

Judecător V. Negru

***

Judecătoria Râşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Gorbatencaia Ianislava, dom. str. Renaşterii 22/9 ap. 55, mun. Chişinău, pentru data de 29 mai 2009, ora 9.00, la şedinţa judiciară (str. Kiev 3, bir. 4) în calitate de reclamat pe cauza civilă intentată la cererea lui Surlaru Lilian, privind înlăturarea obstacolelor.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător V. Gîsca

***

Judecătoria Râşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Andreev Vitalie, dom. str. Gh. Madan 48/3, ap. 42, mun. Chişinău, pentru data de 4 iunie 2009, ora 14.00, la şedinţa judiciară (str. Kiev 3, bir. 4) în calitate de reclamat pe cauza civilă intentată la cererea lui Dorogan Octavian, privind recuperarea prejudiciului.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător V. Gîsca

***

Judecătoria Râşcani mun. Chişinău, solicită prezentarea cet. Tonu Gheorghe, pentru data de 26 mai 2009, ora 13.00, la şedinţa judiciară (str. Kiev 3, bir. 7) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată la acţiunea lui Tonu V., privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Gheorghe Gorun

***

Judecătoria Râşcani mun. Chişinău, solicită prezentarea cet. Eliaşev Marc, pentru data de 29 mai 2009, ora 8.30, la şedinţa judiciară (str. Kiev 3, bir. 15) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de cet. Pasico Galina, privind desfacerea căsătoriei.

Judecător I. Timofei

***

Judecătoria Râşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Teslev Valeriu, pentru data de 12 iunie 2009, ora 14.30, la şedinţa judiciară (str. Kiev 3, bir. 14) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată la acţiunea CCG-20, privind încasarea datoriei.

Judecător Nina Arabadji

***

Judecătoria Râşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Başcaneanu Constantin Vitali, pentru data de 3 iunie 2009, ora 10.00, la şedinţa judiciară (str. Kiev 3, bir. 14) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată la acţiunea cet. Logunova Galina, privind decăderea din drepturile părinteşti.

Judecător Nina Arabadji

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău, solicită prezentarea cet. Praştină Alexandru, pentru data de 25 mai 2009, ora 11.30, la şedinţa judiciară (str. Zelinschi 13, bir. 17) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de compania „Eurobus Rent and Leas Gmbh” către S.C. „Pasteferum” SRL, Praşin Alexandru, privind rezilierea contractului de leazing, încasarea datoriei.

Judecător Viorica Mihaila

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău, solicită prezentarea cet. Boreţ Galina şi SA „Dovas”, pentru data de 8 iunie 2009, ora 10.00, la şedinţa judiciară (str. Zelinschi 13, bir. 8) în calitate de pârâţi pe cauza civilă intentată de ÎM „Compania Consulting Grup”, privind încasarea sumei.

Judecător Serghei Dimitriu

***

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Pastuşoc Oleg, pentru data de 7 iulie 2009, ora 11.30, la şedinţa judiciară (str. M. Sadoveanu 24/1, bir. 311) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de Pastuşoc Svetlana, privind partajul averii.

Judecător Vladislav Clima

***

Judecătoria Soroca, solicită prezentarea cet. Pîrlog Liudmila, pentru data de 1 iunie 2009, ora 9.00, la şedinţa judiciară (or. Soroca, str. Independenţei 62, bir. 1) în calitate de pârât pe cauza civilă, privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Alexandru Negru

***

Judecătoria Hânceşti, solicită prezentarea cet. Raileanu Ana V., a.n. 10.04.1980, pentru data de 2 iunie 2009, ora 13.30, la şedinţa judiciară (or. Hânceşti, str. Chişinăului 7, bir. 6) în calitate de pârât pe cauza civilă nr. 2-324, intentată de SA „JLC”, privind restituirea prejudiciului material.

Judecător A. Corotchi

***

Judecătoria Ialoveni, solicită prezentarea cet. Cononov Feodor Vladimir, a.n. 06.01.1986, dom. rn. Ialoveni s. Văsieni, pentru data de 15 iunie 2009, ora 9.00, la şedinţa judiciară (or. Ialoveni, str. Prieteniei 4, bir. 19) în calitate de pârât pe cauza civilă la acţiunea SC „Ameritrex-Prest” SRL, privind încasarea sumei.

Judecător G. Lungu

***

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu prevederile art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Ciorescu Nicolae Ion a.n. 05.06.1965, dom. în mun. Chişinău, c. Bubuieci, str. Dacilor 9, pentru data de 2 iunie 2009, ora 10.00, la şedinţa judiciară (str. M. Sadoveanu 24/1, bir. 309) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de Ciorescu Valentina, privind declararea nulităţii actului juridic şi partajarea averii comune.

Judecător Ion Bulhac

ANUNŢ

Luca Andrei Nicolae, născut la 02.09.1960, domiciliat în municipiul Chişinău-Sângera, str. Decebal 21, anunţă pierderea carnetului de muncă.

ÎN ATENŢIA CITITORILOR!

Săptămânalul juridic „Dreptul” publică „Citaţii în judecată” din toate raioanele republicii. Pentru aceasta nu este nevoie să vă deplasaţi la Chişinău. E de ajuns să expediaţi prin fax (nr. 577690) copia dispoziţiei de plată şi citaţia propriu-zisă, astfel economisind sume importante pentru transport. „Dreptul” poate fi procurat în toate chioşcurile.

Date bancare: c/d 222472202641
BC Banca Socială. BIC: BSOCMD 2x722,
cod 280101722, c/f 37934018.
Publicaţia periodică **„DREPTUL”**

Aniversări

Mult stimate Domnule Nicolae CLIMA

În această zi de o semnificaţie aparte pentru dumneavoastră, când marcaţi o frumoasă aniversare, vă adresăm şi noi acest sincer şi cald mesaj de felicitare, având certitudinea că trăiţi sentimentul profundei satisfacţii pentru ceea ce aţi realizat.

Demnitatea, originalitatea, sobrietatea, inteligenţa sunt doar câteva dintre inegalabilele calităţi umane, care vă definesc drept o personalitate model. Astfel, graţie muncii depuse, aţi devenit o persoană notorie în justiţia naţională.

Vă dorim să aveţi parte de multă sănătate, viaţă lungă, trăită în deplină armonie sufletească, noi realizări în nobila şi laborioasa activitate ce o desfăşuraţi.

La mulţi ani!

* * *

Ecaterina PALANCIUC, judecător în cadrul judecătoriei Centru mun. Chişinău – 35 de ani

Mult stimată doamnă Ecaterina Palanciuc, pentru devotamentul şi dragostea faţă de oameni, ce o purtaţi în suflet, pentru că aţi ales ca destin să mergeţi mână în mână cu Legea, câştigând prin aceasta respectul şi admiraţia cetăţenilor, Vă dorim în această zi de o semnificaţie aparte pentru dumneavoastră, să aveţi parte doar de clipe frumoase, trăite în deplină armonie spirituală alături de cei dragi inimii. Tenacitate, perseverenţă, succese şi realizări notorii în activitatea desfăşurată întru slujirea idealurilor dreptăţii.

La mulţi ani!

* * *

Zilele acestea şi-au aniversat ziua de naştere ***Ludmila Barbos****, judecător Ialoveni;* ***Ludmila Popov****, judecător CA Chişinău;* ***Rodica Costru****, judecător Nisporeni;* ***Nelea Budăi****, judecător CA Chişinău;* ***Victor Arnaut****, judecător Taraclia;* ***Svetoslav Moldovan****, judecător CSJ;* ***Eugen Sanduţa****, preşedintele judecătoriei Criuleni;* ***Ion Tcaci****, procuror al mun. Bender;* ***Vasile Captari****, procuror, şef al Serviciului reprezentare a învinuirii în CA Chişinău, a Secţiei judiciar-penale din cadrul direcţiei judiciare a Procuraturii Generale.*

Mult stimaţi omagiaţi, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere şi calde urări de sănătate. Apreciem străduinţa, devotamentul, abnegaţia, responsabilitatea cu care vă îndepliniţi obligaţiile.

Vă dorim să aveţi parte de acum încolo doar de împliniri şi realizări care să vă întregească fericirea.

La mulţi ani!

***Cu profund respect, membrii Consiliului de Administraţie al Uniunii Juriştilor, Echipa* Dreptul *şi* Revista Naţională de Drept**

Echipa redacţiei Vă adresează un Apel de unire şi sprijin. Vă suntem recunoscători că sunteţi abonaţii noştri şi susţineţi ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor şi vom rămâne alături de Dvs.

Cea mai mare peşteră din lume a fost descoperită în Vietnam

O echipă de speologi britanici au descoperit recent cea mai mare formaţiune carstică

de pe Terra. Impunătorul edificiu natural era ascuns de milenii în adâncul junglelor luxuriante din Vietnam. Pasajul stâncos din adâncurile pamântului are o lungime de 6,5 kilometri şi o înălţime de 200 metri, fiind de 7 ori mai înalt decât Catedrala din York. Denumită de către băştinaşi Hang Son Doong (Peştera Râului din Munte, în dialectul local), peştera are dimensiuni aproape duble comparativ cu fosta deţinătoare a recordului.

„Este cu adevărat o peşteră uluitoare şi cu siguranţă cea mai importantă descoperire făcută vreodată de o echipă de speologi britanici", declară Adam Spillane, unul dintre cei 13 membri ai expediţiei din Vietnam. Folosind un dispozitiv laser de ultimă generaţie, denumit LaserRace 300, cercetătorii au reuşit să măsoare înălţimea şi lăţimea complexului carstic vietnamez. Peştera a fost descoperită pentru prima dată în anul 1991 de către un băştinaş pe nume Ho Khanh, cu toate acestea autorităţile vietnameze nu au aflat de existenţa sa deoarece băştinaşii se temeau de acest loc înfiorător, care, în concepţia lor, emitea sunete înspăimântătoare, datorate de fapt zgomotului făcut de un râu subteran, afirmă în continuare dr. Spillane.

Echipa speologilor britanici a fost însoţită de reprezentanţii Universităţii de Ştiinţe din Hanoi. Specialiştii celor două ţări au petrecut 5 zile explorând noua peşteră care este situată în Parcul Naţional Phong Nha-Ke.

Tot mai multe cupluri vor să se căsătorească la 09.09.09

Tot mai multe cupluri solicită oficiilor de stare civilă să le înregistreze căsătoriile la 09.09.09, după ce anul trecut, un număr record de circa 450 de cupluri din Moldova s-au căsătorit la 08.08.08, o dată considerată simbolică.

Potrivit Alexandrei Bacioi, vicedirectorul Serviciului Stare Civilă al Ministerului Dezvoltării Informaţionale, numărul crescând de solicitări face autorităţile să se gândească să repete experienţa de anul trecut. Atunci, la 8 august 2008, 60 de cupluri şi-au unit destinele în cadrul unei ceremonii comune, în scuarul Teatrului Naţional de Operă şi Balet din capitală.

În 2008, circa 26 mii de cupluri şi-au înregistrat căsătoria civilă, dintre care aproape o mie de moldoveni s-au căsătorit cu cetăţeni străini, preponderent din Turcia, Ucraina şi Federaţia Rusă. Totodată, anul trecut au fost înregistrate 24 mii de divorţuri.

Un moldovean se vrea Iisus Hristos

Un moldovean a depus recent o cerere la oficiul stării civile pentru a-şi schimba numele în cel de Iisus Hristos. Pentru că a fost refuzat, el a acţionat Serviciul Stare Civilă în judecată, susţine Alexandra Bacioi, vicedirectorul instituţiei. Procesul încă durează.

Alexandra Bacioi spune că în ultima vreme, tot mai mulţi moldoveni solicită schimbarea numelui de familie. Persoanele invocă diverse motive: numele sună ridicol, nu corespunde naţionalităţii etc. Mulţi moldoveni revin la numele lor sau ale părinţilor de până la rusificarea acestora. Revin la numele vechi şi mulţi evrei, care au renunţat la ele în perioada sovietică.

Potrivit legislaţiei, cetăţenii moldoveni îşi pot schimba numele, dacă invocă motive serioase. Cererile se depun la oficiile de stare civilă şi se aprobă de Serviciul Stare Civilă. Procedura durează două luni şi este gratuită. Schimbarea numelui în termeni reduşi se efectuează contra plată.

Căsătorie între 100 de câini, oficiată într-un mall din New Delhi

Şi-au unit destinele într-o ceremonie desfăşurată în cel mai popular mall din New Delhi. Protagoniştii fericitului eveniment au fost peste o sută de câini costumaţi, bineînţeles, pentru ocazie. Emoţiile evenimentului le-au avut însă stăpânii. Ceremonia a fost oficiată de un preot în faţa căruia mirii şi miresele, conduşi la altar de stăpânii lor, au făcut schimb de jurăminte. Unora dintre stăpâni le-a venit greu să participe la ceremonie, la gândul că ar putea fi nevoiţi să se despartă de animalul lor de companie căsătorit.

Evenimentele de acest gen sunt o bună ocazie pentru găsirea unei perechi potrivite. La iniţiativa conducerii mall-ului, înainte de nunta în masă, proprietarii au primit fotografii ale celorlalţi câini, astfel încât să poată face cea mai bună alegere pentru animalul lor de companie.

Exemplarele cele mai frumoase şi cu cea mai reuşită costumaţie au fost premiate.

Un patron şi-a „înmormântat" cafeneaua

Robert Ficher, patronul unei cafenele din municipiul Deva, şi-a închis afacerea după un obicei irlandez, cu o „slujbă de înmormântare", la care au participat clienţii fideli. Colivă, gogoşi calzi, lumânări aprinse, cântece de înmormântare şi coroane de flori au fost aduse la un eveniment mai puţin obişnuit din municipiul Deva. Pentru a se încadra perfect în atmosfera sobră, s-au pregătit tricouri negre, inscripţionate şi s-a ales un drapel al cafenelei, numit Drapelul de Stat, ce a fost coborât în timp ce un trompetist intona acorduri mortuare. La slujbă au participat zeci de clienţi fideli, care au venit să-şi depună omagiul, semnându-se pe drapel, şi pentru a închina un ultim pahar în cinstea fostei cafenele. Locaţia a fost deschisă în 1994 şi a fost cunoscută ca fiind cafeneaua rockerilor.

„A fost o slujbă foarte frumoasă. Afacerea a mers bine, dar sunt nevoit să schimb locaţia", a declarat Robert Ficher, patronul localului.

Spital pentru peşti în Coreea de Sud

Guvernul sud-coreean a decis să aloce 5,4 miliarde de woni, circa 4,43 milioane de euro, pentru construirea unui spital acvatic în cadrul Universităţii Pukyong, în oraşul Pusan. Proiectul va fi destinat în special îngrijirii peştilor crescuţi în ferme marine, însă vor putea fi „internaţi" şi peşti domestici. „Vom putea efectua intervenţii chirurgicale pe peşti domestici, însă vom face în mod cert autopsii pentru a şti ce boală a lovit o anumită crescătorie", a declarat Chung Joon-ki, profesor specialist în viaţa acvatică.

FONDATORI:
Universitatea de Stat din Moldova, Uniunea Juriştilor din Moldova
Redactor-şef: Gheorghe AVORNIC
Redactor-şef adjunct: Grigore CAPCELEA

Reporteri: Irina BUREA, Stelina CIOBANU, Laura DUMBRAVĂ
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Sanda RADU
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacţiei:
MD 2009, Chişinău, str. A. Mateevici, 60, bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din str. Bănulescu-Bodoni. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641. BC Banca Socială. BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacţiei. Redacţia nu corespondează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează şi nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia "Prag-3".
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 937